

ÇOCUKLARIN MESLEKİ HEDEF BELİRLEME SÜRECİNDE EBEVEYNLERİN ROLÜ

Anne ve babalar: Gözlemleri ve görüşleri ile çocuklarının bir mesleği seçmelerini kolaylaştırıcı ve destekleyicidir. Aile içinde verdikleri mesajlarla çocuklarının meslekleri keşfetmelerine ve tanımlarına yardımcı olurlar. Çocuklarının ilgi, yetenek ve mesleki değerleri ile meslekler arasındaki ilişkileri anlamalarında önemli bir rol oynarlar.

“Çocuklarınıza sevginizi verebilirsiniz, düşüncelerinizi değil. Çünkü onların da kendi düşünceleri vardır.”

- Çocuğunuzun farklı meslekleri araştırmasını teşvik edin ve öğrendiklerini sizinle paylaşmasını sağlayın. Bu yaklaşım, onun ilgi ve yeteneklerini keşfetmesine yardımcı olur ve meslek seçiminde daha bilinçli kararlar vermesini destekler.
- Çocuğunuzla ortak bir plan hazırlayarak farklı mesleklerin yapıldığı iş yerlerini ziyaret edin. Ayrıca, çevrenizdeki çeşitli mesleklerde çalışan tanıdıklarınızla randevu ayarlayarak çocuğunuzun bu meslekleri yerinde gözlemlemesini sağlayın. Bu yöntem, çocuğunuzun meslekleri daha iyi anlamasına ve ilgi alanlarını keşfetmesine yardımcı olur.
- Çocuğunuzun kendisini tanımaya katkıda bulunun. Örneğin, "Seni tanımlayan 3 özelliği sıralar mısın?" veya "En çok zorlandığın 3 şey nedir?" gibi sorular sorarak, çocuğunuzun kendi özelliklerini ve zorluklarını düşünmesini teşvik edin. Bu tür sorular, onun öz farkındalığını artırır ve güçlü yönlerini ve gelişim alanlarını keşfetmesine yardımcı olur.
- Çocuğunuzda gözlemlediğiniz güçlü yönleri onunla paylaşın. Bu, çocuğunuzun kendine olan güvenini artırır ve yeteneklerini daha iyi anlamasına sağlar. Güçlü yönlerini fark etmek ve takdir etmek, onun gelişimine olumlu katkıda bulunur.
- Çocuğunuzla ileride nasıl bir yaşam tarzına sahip olmak istediğini konuşun. Hayal ettiği standartlara ulaşması için bugün neler yapması gerektiğini birlikte belirleyin. Bu sohbet, çocuğunuzun hedeflerini netleştirmesine ve bu hedeflere ulaşmak için gerekli adımları planlamasına yardımcı olur.
- Çocuğunuzun bugün yapması gereken görevleri belirli bir plan çerçevesinde gerçekleştirmesi için onu teşvik edin. Bu, görevlerini organize etmesine ve zaman yönetimini geliştirmesine yardımcı olur.
- Çocuğunuzun seçimlerinde baskıcı bir tutum sergilemeyin. Onunla birlikte konuşarak, en uygun kararı birlikte belirlemeye çalışın. Bu yaklaşım, çocuğunuzun karar sürecine aktif katılımını ve kendi seçimlerine olan güvenini artırır.

DOĞRU MESLEK
DOĞRU GELECEK

MESLEK
SEÇİMİNDE
AİLENİN ÖNEMİ

Kariyer seçiminde ailenin etkisi ve rolü oldukça büyüktür. Bu nedenle aileler, çocuklarına özenle yaklaşmalıdır. Meslek seçimi gibi hayata yön veren bir kararda aileler, çocuklarını belirli kalıplara sokmamalı ve isteklerini göz ardı etmemelidir. Hem başarılı hem de mutlu bireylerin geçmiş yaşantıları incelendiğinde, genellikle sevdiği ve ilgi duyduğu alanda eğitim aldıkları görülür. Kariyerlerini ilgi duydukları yönde şekillendiren kişiler, zamanla buldukları alanda fark yaratan beceriler geliştirmeye başlar. Bu aşamada ailelerin etkisi devreye girer. Aileler, çocuklarına karşı kısıtlayıcı olmamalı, baskıcı dayatmalardan kaçınmalı ve onların sevdiği alanı keşfetmelerine destek olmalıdır.

MESLEKLER HAKKINDA BİLGİ EDİNME YOLLARI

- **YÖK Atlas:** <https://yokatlas.yok.gov.tr/> — Meslek tercih istatistikleri, sınav başarıları, eğitim programları ve akreditasyon bilgileri sunar.
- **İŞKUR Web Sitesi:** <https://esube.iskur.gov.tr/Meslek/MeslekleriTaniyalim.aspx> — Mesleklerin tanımı, görevleri, eğitim gereksinimleri ve iş bulma olanakları hakkında bilgi verir.
- **Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi (MEB):** <http://mbs.meb.gov.tr> — Kendinizi tanıma, yeteneklerinizi keşfetme ve meslek seçimi konularında rehberlik eder.
- **ÜNİ-VERİ:** <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri> — Üniversite mezunlarının işgücü piyasasındaki performansını bölüm bazında değerlendirir.
- **TÜBİTAK Alan Bazında Yetkinlik Analiz Raporları:** https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/Guncel_Universitelerin_Alan_Bazli_Yetkinlik_Analizi.pdf — Üniversitelerin araştırma alanları bazında performansını karşılaştırır.

MESLEK SEÇİMİNDE ÇOCUĞUNUZUN DİKKAT ETMESİ GEREKEN 4 AŞAMA

1. KENDİNİ TANIMAK İLGI, YETENEKLERİ VE DEĞERLERİNİ TANIMAK

Meslek seçiminde kendini tanımak, kişinin ilgi alanlarını, yeteneklerini ve değerlerini anlamasını sağlar ve bu da doğru kariyer yolunu seçmesinde kritik bir rol oynar. İlgi alanlarını bilmek, motive edici ve tatmin edici işler bulmayı kolaylaştırırken; yeteneklerin farkında olmak, başarılı olabileceğiniz meslekleri belirlemenize yardımcı olur. Ayrıca, kişisel değerlerle uyumlu bir iş seçmek, işte anlam ve tatmin sağlar. Kısacası, kendini tanıyarak yapılan meslek seçimi, hem kişisel hem de profesyonel yaşamda daha başarılı ve mutlu bir yol sağlamada önemli bir adımdır.

2. ÇEVRESİNİ TANIMA

Kendimizi her açıdan tanımış olsak da, içinde bulunduğumuz toplumun olanaklarını bilmeden meslek seçimi yapmak oldukça zordur. Aile yapımız, çevremizdeki eğitim ve iş fırsatları, meslek seçimimizi önemli ölçüde etkiler. Çevremizdeki mevcut olanakları ve ülkemizin meslek seçim politikalarını bilmek, bilinçli bir karar vermemiz için gereklidir.

3. MESLEKLERİ TANIMA

Meslek seçimi sürecinde meslekleri tanımak, hangi işlerin hangi becerileri ve nitelikleri gerektirdiğini anlamamızı sağlar. Bu bilgi, ilgi ve yeteneklerinize uygun kariyer seçimleri yapmanıza, iş memnuniyetinizi artırmanıza ve gelecekteki gelişim fırsatlarını değerlendirmenize yardımcı olur. Bu nedenle, meslekleri iyi tanımak, bilinçli ve tatmin edici bir kariyer yolunu belirlemede kritik bir adımdır.

4. KARAR VERME

Kendimizi ve çevremizdeki olanakları dikkate alarak uygun meslekleri belirlemeli ve bu mesleklerle ilgili olumlu ve olumsuz yönleri karşılaştırmalıyız. Böylece, en uygun meslek grubuna karar verebiliriz. Bu seçim, yaşamımızdaki diğer kararları da büyük ölçüde etkiler. Ayrıca, meslek seçimi kişinin değer yargılarını, dünya görüşünü, günlük yaşam tarzını, başkalarıyla ilişkilerini ve alışkanlıklarını şekillendiren önemli bir etkidir.